

Zárójelentés

Berzsenyi Dániel levelezésének és költeményeinek kritikai kiadása

Levelezés

Fórizs Gergely gépre vitte a levelek szövegét és elkészítette az egyes levelekhez tartozó magyarázó jegyzeteket is. A kutatás fontos hozadéka, hogy számos, eddig ismeretlen levél került elő eredetiben vagy másolatban, főleg a Festetics-levéltár Magyar Országos Levéltárban őrzött anyagából. Az egyik itt megtalált levél tartalmazza a költő Ferenc császárhoz írt ódájának eddig publikálatlan autográfját. Kiemelendő még a Somogy Megyei Levéltárban folytatott kutatás, melynek eredményként több, korábban Berzsenyinek tulajdonított levél szerzőségi kérdése tisztázódott.

Költemények

Vaderna Gábor elkészítette a költemények alapszövegét: az összes variánst is digitalizálta. Kialakította a kritikai kiadás kötet szerkezetét és összeállította az egyes versekhez tartozó jegyzetapparátusokat. A kutatás legnagyobb újdonsága, hogy 2011 végén a pannonhalmi Főapátsági Könyvtárban három olyan verskéziratot találtunk, melyek eddig ismeretlen szövegvariánsokat tartalmaznak. Mivel ezek a jelenleg ismert legkorábbi Berzsenyi-versváltozatok (1803-ból), e versek a kötet élére kerülnek, s hamarosan elkészül kritikai értékelésük is tanulmány formájában. A felfedezést 2011. december 14-én mutatta be a szakmai közönségnek az MTA Irodalomtudományi Intézetében Vaderna Gábor, aki a nagyközönség számára is több interjút adott a témában különféle sajtóorgánumoknak.

Összegzés

A terveknek megfelelően a pályázati ciklus végére elkészítettük a kritikai kiadás két kötetének kéziratát, melyek azonban külső körülmények folytán a lektorálás megkezdése előtt még várhatóan kisebb átdolgozásra szorulnak. Ennek okai a következők: egyrészt 2011 végén a Petőfi Irodalmi Múzeumba került Merényi Oszkár Berzsenyi-kutató hagyatéka, melyet a kéziratok lezárása előtt át kell tekintenünk, ugyanis fontos adalékok, esetlegesen további Berzsenyi-kéziratok vagy azok másolatai lehetnek benne. Másrészt ugyancsak 2011 végén a sümegi helytörténeti gyűjteményben rábukkantak Darnay Kálmán kéziratgyűjtő hagyatékára, melyből Berzsenyi-versek és levelek egyaránt előkerülhetnek a közeljövőben. Harmadrészt a Pannónhalmán meglelt ismeretlen verskéziratok miatt új apparátusokkal kell bővíteni a költeményeket tartalmazó kötetet és át kell alakítani a szerkezetét.

Mindezen körülményeket figyelembe véve is a két kötet kéziratának végleges lezárása 2012 közepére megtörténik és megkezdődhet a lektorálás folyamata. A múlt évben megjelent a prózai munkákat tartalmazó kötet (*Berzsenyi Dániel prózai munkái*, s. a. r. Fórizs Gergely, Bp., EditioPrinceps Kiadó, 2011, 849 p.), s amennyiben meglesznek hozzá az anyagi feltételek, akkor 2013-ra – az első Berzsenyi-verseskötet közzétételének 200. évfordulójára – teljessé válhat az életmű új kritikai kiadása.

Budapest, 2012. január 26.

Fórizs Gergely

Vaderna Gábor